

TEKI ŹRÓDŁOWE

Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego
w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Odział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliciliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwiać odbiór dokumentu.

1980, październik 30 Teleks nr 259

*AP Legnica, KW PZPR, sygn. 746
maszynopis*

W dalszym ciągu we wszystkich środowiskach społeczno-zawodowych województwa legnickiego notuje się ożywione dyskusje. Dominują problemy zaopatrzenia rynku, funkcjonowania związków zawodowych oraz obecnej sytuacji kraju. Wielu wypowiadających się wyraża zaniepokojenie przedłużającym się brakiem stabilizacji i dalszym losem Polski. Są głosy „czy nie trzeba już wprowadzić stanu wyjątkowego w kraju”. Obserwuje się duże zainteresowanie wyjazdem tow. Kani i tow. Pińkowskiego do Moskwy. Zanotowano wypowiedzi: „co ta wizyta da?”, „czy wskazówki udzielone przez Breżniewa będą w stanie wprowadzić w życie?”, „jadą po wskazówki do Breżniewa, mogli to jednak zrobić po cichu, niepotrzebnie się afiszowali i rozgłaszali”. Krytykowane jest to, że środki masowego przekazu „od propagandy sukcesu przeszły do czarnowidztwa, co jeszcze bardziej kołowaci ludzi”, „więcej wiemy o Iranie niż o tym, co dzieje się w Polsce”.

W wielu środowiskach, głównie robotniczym żąda się szybkiego wyciągnięcia konsekwencji w stosunku do osób winnych, popełnionych nadużyć niezależnie od piastowanych funkcji i stanowisk. Są głosy: „za kradzież kurczaka z zakładu to karzecie, a na szczeblu centralnym to miliardy się kradnie bezkarnie”, „trzeba do końca wyjaśnić sprawy, które raz się podjęło, nie satysfakcjonuje nas odwołanie ze stanowisk, chcemy wiedzieć co dalej”, „nie odkładać, sprawdzić, wyjaśnić to co ludzie mówią, jak to było na przykład naprawdę z wyjazdami Gierkowej do Paryża”, „rozliczyć Gierka i Jaroszewicza”. W środowisku nauczycielskim zanotowano następujące wypowiedzi: „odpowiedzialność za sprawowanie władzy nie może być abstrakcyjna, trzeba rozliczać konkretnie, zgodnie z duchem prawa”, „odpowiedzialność rządów Gierka i Jaroszewicza powinien rozpatrzyć Trybunał Narodowy, od tego należy rozpocząć odnowę”, „miło jest sprawować władzę i nie ponosić odpowiedzialności”, „obecne zmiany kadrowe to głównie przetasowania”, „może powtórzyć się sierpień, jeżeli nie będzie konkretnych działań”. Wśród kolejarzy notuje się opinie, że „Gierek odszedł, a nic się nie zmieniło oprócz tego, że możemy więcej mówić”. W Hucie Miedzi „Legnica” są pytania „na jakie emerytury idą ci ze stanowisk fotelowych w KC, KW, CRZZ i ZG ZZ”.

W zakładach ZPDz „Hanka” i ZPO „Elpo” w Legnicy krążą listy, na których pracownicy deklarują przystąpienie do strajku w dniu 12 listopada. W ostatnim okresie w ZPO „Elpo” 7 członków partii o długoletnim stażu oddało legitymacje ze stwierdzeniem: „nie chcę jeść legitymacji i popijać wodą”. Są wypowiedzi: „partia chce pokazać, że NSZZ nie mogą”, „działania partii są opóźnione, wspólne działanie PZPR i NSZZ nie przynosi żadnych rezultatów”. W Hucie Miedzi „Głogów” dyskutuje się o potrzebie przeprowadzenia

kampanii wyborczej w tym zakładzie. Są stwierdzenia, że „cały Komitet Zakładowy powinien być zmieniony, nie jest godny reprezentować członków partii”.

Duże niezadowolenie społeczne wywołuje aktualne zaopatrzenie rynku. Są głosy: „nie ma kompletnie co jeść”, „hurtownie i chłodnie są pełne, pewnie Wojewoda wydał decyzję, żeby nie dawać artykułów do sklepów”, „ludzie czekają od 4 rano w kolejce, jeżeli nie jest się 30-stym w kolejce, to nie ma po co stać”, „dlaczego nie ma ziemniaków, czemu dopuszczamy do takiej sytuacji, jeżeli spekulują rolnicy, to są przecież PGR, które muszą nam sprzedać”, „partia nic nie robi, żeby poprawić zaopatrzenie, wyręczą ją chyba nowe związki”, „w sklepach będzie wszystko po następnym strajku”. Są przypadki (np. w ZPDz „Hanka” w Legnicy), że pracownicy bez pytania wychodzą na zakupy w godzinach pracy. Mówi się, że strajk planowany na dzień 12 listopada będzie głównie na tle zaopatrzenia rynku. Krążą plotki, że Polska nadal eksportuje artykuły spożywcze. Szczególnie dużo o tych sprawach mówi się w środowisku kolejarskim.

Sekretarz KW PZPR

Henryk Kubiak

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom I
Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: „Karnawał wolności”, czy walka o szacunek i godność. Zagłębie Miedziowe w okresie „pierwszej Solidarności”, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023